

KAMBIYO SENETLERİNDE İPTAL KARARINA RAĞMEN İCRA TAKİBİ YAPILMASI

*Initiating Enforcement Proceedings Despite the Cancellation Decision in
Bills of Exchange*

Dr. Öğr. Üyesi Kağan SUSUZ*

ÖZET

Kıymetli evrakın bir türü olan kambiyo senetlerinde hak ile senet arasında çok güçlü bir bağ bulunmaktadır. Ancak senedin zayi olması nedeniyle iptali halinde bu bağ kopmakta ve hak, senetsiz olarak da ileri sürülebilmektedir. Bununla birlikte iptal kararı, çekişmesiz yargı işi olduğundan mahkeme sadece şeklen hak sahibini tespit etmektedir. Bu nedenle, iptal kararından sonra biri mahkeme kararına diğeri maddi hukuka dayalı iki farklı hak sahibi (alacaklı) bulunabilmektedir. İşte bu durum tahsilde tekerrüre neden olabilir. Çünkü bu aşamada maddi hukuka göre hak sahibi olsa bile gerçek hamilin, iptal edilen senede dayalı takip talebinde bulunabilmesi mümkün değildir. Ancak uygulamada bunun aksi yönünde

* Dr. Öğr. Üyesi Kağan Susuz, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Ticaret Hukuku ABD., e-posta: kagansusuz@cumhuriyet.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6012-7255>.

Makale Geliş Tarihi: 31.07.2026

Makale Kabul Tarihi: 28.09.2026

⇒ **Atıf Şekli:** Kağan Susuz, “Kambiyo Senetlerinde İptal Kararına Rağmen İcra Takibi Yapılması”, *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 21/2 (2026): 657-681. <https://doi.org/10.58820/eruhfd.2007434>

⇒ Bu eser Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

pek çok içtihat bulunmaktadır. Nitekim bu husus Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'na da intikal etmiş ve doktrinde ittifakla kabul edilen iptal kararının kaldırılmasının gerekli olduğuna karar verilmiştir. Ancak bunun icra takibinin ileri aşamalarında değil, daha takip talebinde bulunulduğunda yapılması gerekmektedir. Hukuki sorun, iptal kararıyla teşhis fonksiyonu kaldırılan senede dayalı takip yapılması ve çözüm olarak sunulan iptal kararının kaldırılmasının ise henüz yaygınlaşmamış olmasıdır. Bunun önündeki en büyük engel ise iptal kararının çekişmesiz yargı işi olması ve kanunda aksi belirtilmedikçe kesin hüküm teşkil etmeyeceğidir. Çalışmada özetle bu husus incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kambiyo Senetleri, Zıya, İptal, Hamil, Gerçek Hamil

ABSTRACT

In bills of exchange, there is a very strong link between the right and the instrument. However, if the instrument is canceled due to its loss, this link is broken, and the right can be asserted even without the instrument. Nevertheless, since the cancellation decision is a non-contentious judicial matter, the court only formally identifies the rightful owner. Therefore, after a cancellation decision, two different rightful owners (creditors) may emerge: one based on a court decision and the other on substantive law. This situation can lead to duplicate collection. This is because, at this stage, even if the actual holder is the rightful owner according to substantive law, it is not possible for them to file a claim based on the cancelled instrument. However, there are many precedents to the contrary in practice. Indeed, this issue has been brought before the General Assembly of Civil Chambers of the Court of Cassation, and it has been decided that the annulment of the cancellation decision, which is unanimously accepted in doctrine, is necessary. However, this should be done when the claim is filed, not in the later stages of the enforcement proceedings. The legal problem lies in the fact that enforcement proceedings are conducted on the basis of an instrument whose identification function has been removed by the cancellation decision, while the proposed solution—the annulment of the cancellation decision—has not yet become widespread. The greatest obstacle to this is that the cancellation decision constitutes a non-contentious judicial matter and does not constitute *res judicata* unless otherwise provided by law. This study briefly examines this issue.

Key Words: Bills of Exchange, Loss, Cancellation, Holder, Legitimate Holder

EXTENDED ABSTRACT

In bills of exchange, there is a very strong link between the right and the instrument itself. Indeed, without the instrument, the right cannot be asserted or transferred to others (Turkish Commercial Code, Article 645). Therefore, presentation is mandatory for negotiable instruments. The debtor of a negotiable instrument is only obligated to pay upon delivery of the instrument (Turkish Commercial Code, Article 646). In this respect, presentation has a dual effect. On the one hand, the creditor cannot demand performance without presenting the instrument. On the other hand, the debtor cannot pay the amount of the instrument without it being presented to them.

The mandatory presentation of negotiable instruments is a consequence of the right being tied to the instrument. In this respect, the fate of the two is intertwined. Without the right, the instrument is meaningless, and without the instrument, the right is meaningless. This shared fate can sometimes lead to unjust results. Indeed, if this rule were strictly applied, it would be impossible to assert the right if the instrument were lost due to reasons beyond the holder's control. It is unacceptable for the holder to suffer such a loss of rights due to reasons beyond their control. Therefore, it has been accepted that negotiable instruments can be canceled if they are lost (Turkish Commercial Code, Article 651).

Accordingly, a negotiable instrument may be cancelled if it is lost. With the cancellation order, the right holder gains the ability to assert their right even without the instrument. However, as the cancellation order is a non-contentious judicial procedure, the court determines the right holder merely as a matter of form, rather than in accordance with substantive law. Consequently, following the cancellation order, there may be two different right holders (creditors): one relying on the court's decision and the other on substantive law. This situation may lead to duplication in enforcement proceedings. This is because, at this stage, even if the holder is the rightful claimant under substantive law, the actual holder cannot file a claim for enforcement based on the cancelled instrument. However, in practice, there are numerous judicial precedents to the contrary. This matter has been brought before the General Assembly of Civil Chambers of the Court of Cassation, which emphasised that the annulment of the cancellation decision is necessary, a view unanimously accepted in legal doctrine. However, this must be done at the time the enforcement claim is filed, rather than at a later stage of the enforcement proceedings. The legal problem lies in the fact that enforcement proceedings are being conducted on the basis of a bill of exchange whose identifying function

has been removed by the annulment decision, whilst the solution proposed—the annulment of the cancellation decision—has not yet become widespread. The greatest obstacle to this is that the annulment decision constitutes a non-contentious judicial matter and the law does not provide for the contrary.

While the annulment of a cancellation of a negotiable instrument offers a solution to the problem, it is difficult to say that this will always work in practice. The abstract nature of negotiable instruments prevents this, as it is not easy to determine that a negotiable instrument has been cancelled even if it has been subject to collection proceedings despite a cancellation decision. Indeed, unless the holder of the instrument states this fact, which would be detrimental to them, in their petition, it is very difficult to ascertain this. However, there have been some developments in this regard. For example, QR codes and serial numbers have become mandatory on checks. This innovation is important in terms of being able to identify the cancellation of the check from the instrument itself if it is subject to cancellation. To avoid any doubt about who the legitimate holder is after cancellation, and more importantly, to eliminate the risk of repeated collection, it is necessary to identify this problem at the outset, during the request for collection, and to seek the annulment of the cancellation decision at this stage.

GİRİŞ

Kıymetli evrakın karakteristik özelliklerinin belirgin bir biçimde gözüktüğü ve uygulamada yaygın bir biçimde kullanılan kambiyo senetlerinde, iptal kararına rağmen takip talebinin kabul edilmesi sıkça karşılaşılan bir hukuki sorundur. Hâlbuki, iptal kararıyla senedin teşhis fonksiyonu kaldırılmaktadır. Bu nedenle, iptal edilen senede dayalı icra takibi yapılamaması gerekir. Çünkü aksini düşünmek çelişkili olur. Ancak yargı kararlarında bu tarz uygulamalara çok sık rastlanmaktadır. Gerekçe olarak ise mevzuattaki, kıymetli evrakın iptalinin çekişmesiz yargı işi olması (HMK m. 382 f. 2/e-6) ve mahkemenin iptal kararının, kanunda aksine hüküm bulunmadıkça maddi anlamda kesin hüküm teşkil etmeyeceği (HMK m. 388) gösterilmektedir.

İptal edilen senedin teşhis fonksiyonunun kalmayacağı doktrinde tartışmasız kabul edilmesine¹ rağmen aksi yöndeki bu görüşün² nedeni

¹ Türk hukuku için bk.; Hanife Öztürk (Dirikkan), Kıymetli Evrakın Ziyai ve İptali (Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, 1990), 84, 94, 95; Fırat Öztan, Kıymetli

üzerinde durmak ve teori ile uygulama arasındaki çelişkiyi ortadan kaldırmak gerekir. Nitekim Yargıtay Hukuk Genel Kurulu da bir kararında

Evrak Hukuku (Ankara: Turhan Kitabevi, 1997), 282; Naci Kınacıoğlu, Kıymetli Evrak Hukuku, (Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 1999), 60; Özkan Gültekin, Kıymetli Evrakın Ziyai ve İptali (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2002), 116, 127; Burhanettin Esenkar, Çekin Ziyai Özellikle Çalınma Hali (Ankara: Adalet Yayınevi, 2007), 93; Reha Poroy ve Ünal Tekinalp, Kıymetli Evrak Hukuku Esasları (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2018), 122-123, 124; İsmail Kırca ve Abuzer Kendigelen, Kıymetli Evrak Hukuku, Genel Esaslar, Kambiyo Senetleri (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019), 70; Mustafa Öndül Önder, Çekin İptali (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019), 48; Hasan Pulaşlı, Kıymetli Evrak Hukukunun Esasları (Ankara: Adalet Yayınevi, 2021), 103; Tamer Bozkurt, Kıymetli Evrak Hukuku (Ankara: Yetkin Yayınları, 2021), 117, 126; Melih Sönmez, “Kambiyo Senetlerinin Ziyai Nedeniyle Alınan İptal Kararı ve Bu Kararın Senet İle İlgisi Olan Taraflar Arasındaki İlişkilere Etkisi”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 34/159 (2022): 458; Ahmet Cemil Ünal, “Kıymetli Evrakın Ziyai ve İptali”, *Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 10/1 (2024): 31; Bilge Utkan Mersin, Kambiyo Senetlerinin Zayi Olması ve İptali (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2025), 293.

Alman hukuku için bk. Peter Bülow, Wechselgesetz Scheckgesetz mit AGB-Sparkassen, AGB Banken, AGB Postbank und Scheckbedingungen Kommentar (München: C.H.Beck, 2013), 381; Adolf Baumbach, Wolfgang Hefermehl, Matthias Casper, Wechselgesetz Scheckgesetz, Recht des Zahlungsverkehrs mit AGB-Banken/Scheckbedingungen und einer Einführung in das Wertpapierrecht (München: C.H.Beck, 2020), 492.

İsviçre hukuku için bk. Heinrich Honsell, Nedim Peter Vogt, Rolf Watter, Wertpapierrecht, Basler Kommentar (Basel: Helbing Lichtenbahn Verlag, 2012), 30.

- ² İptal kararına rağmen gerçek hak sahibinin çek bedelini tahsil edebileceği şeklinde bk. Yargıtay 11. HD, 3148/10540, T. 04.06.2014 [ÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2014 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018) 515]. Yargıtay eski tarihli bir kararında ise bu görüşün aksini benimsemiştir. Yargıtay 11. HD, E. 5674, K. 8724, T. 05.11.2001 “*iptal kararı ticari senedin teşhis fonksiyonunu ortadan kaldıracığından ... senet zilyedinin keşideciye müracaat edip ... bedelin ödenmesini talep etmesi mümkün olmadığı gibi, keşidecinin de ... senedi ödemekten kaçınması gerekir*” (Poroy ve Tekinalp, Kıymetli Evrak Hukuku Esasları, 123 dn. 4’ten naklen). İstanbul BAM 12. Hukuk Dairesi yakın tarihli bir kararında Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin yukarıda anılan eski tarihli kararındaki görüşünü benimsemiştir. Bunun için bk. İstanbul BAM 12. HD, E. 2022/2340, K. 2026/543, T. 26.03.2026 “*...iptal kararı senedin teşhis fonksiyonunu ortadan kaldıracığından, artık zayi nedeniyle iptaline karar verilen senedi elinde bulunduran senet zilyedinin, keşideciye müracaat ederek senet bedelinin kendisine ödenmesini istemesi mümkün olmadığı gibi, keşidecinin de iptal kararı ibraz edilen senedi ödemekten kaçınması gerekir. Ne var ki senet zilyedinin senedin meşru hamili olduğunu iddia ederek, iptal kararını ortadan kaldırtıp senede dayalı haklarına kavuşması, bir başka deyişle senede dayanarak ödeme talebinde bulunması mümkündür*” (<https://emsal.uyap.gov.tr/> Erişim Tarihi 25 Eylül 2026).

bu hususa dikkat çekmiş ve meşru hamilin kim olduğunun tespitinin gerekli olduğunu ifade etmiştir³.

Hukuki sorun, iptal kararı ile ilgili olduğundan öncelikle bu hususun açıklanması gerekir. Şöyle ki, kıymetli evrakın içermiş olduğu hakkın ileri sürülmesi veya başkalarına devredilmesinin senedin ibrazına bağlı olması (TTK m. 645) ve borçlunun ancak senet karşılığında ödeme ile yükümlü tutulması (TTK m. 646) nedeniyle ortaya çıkan çift taraflı ibraz kaydı (*doppelseitige Präsentationsklausel*)⁴ kıymetli evrakı, adi senetten ayıran⁵, bu sebeple, basit kıymetli evrak kaydı (*einfache Wertpapierklausel*)⁶ olarak da nitelendirilen bir özelliktir. Bu sayede, kıymetli evrakın içermiş olduğu hak ile senet arasında çok güçlü bir bağ kurulmaktadır. İşte, çift taraflı ibraz kaydı nedeniyle kurulan bu bağ, kıymetli evrakın zıyı nedeniyle iptali halinde kopar dolayısıyla, senedin teşhis fonksiyonu ortadan kalkar. Bu durumda senet, elinden rızası dışında çıkan hamil, hakkını senetsiz olarak da ileri sürme imkânı elde eder (TTK m. 652). Ancak hamile tanınan bu imkân pek çok soruna neden olabilir. Çünkü söz konusu hamil, senet zayi olmadan zilyed olduğunu iddia etmekle birlikte bunu kesin bir biçimde ispat edemez. Çünkü ortada senet olmadığını iddia ettiğinden mahkemeye bunu sunamaz. Sadece senedin zayi olduğuna dair başka (kesin olmayan) deliller sunulabilir. Bunlar hâkimi ikna edebilirse de bu hususta kesin bir kanaate varması mümkün değildir⁷. Çünkü gerçekte senedin zayi olmama ihti-

³ Yargıtay HGK, E. 2002/443, K. 2002/474, T. 05.06.2002, < www.lexpera.com.tr> Erişim Tarihi 01 Ocak 2026.

⁴ Öztan, Kıymetli Evrak Hukuku, 35.

⁵ Hüseyin Ülgen, Mehmet Helvacı (Arslan Kaya ve Nedret Füsün Nomer Ertan), Kıymetli Evrak Hukuku (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2021), 60.

⁶ Öztan, Kıymetli Evrak Hukuku, 35.

⁷ Kıymetli evrakın iptali için yaklaşık ispat yeterlidir [Yargıtay 11. HD, 3200/9241, T. 14.05.2014 (İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2014 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018) 485]. Benzer şekilde bk. Yargıtay 11. HD, 5623/12782, T. 03.07.2014 “*Esasen hasımsız olarak açılan ve kesin hüküm niteliği de taşımayacak olan bu türden davalarda, davacının mahkemeye olumlu bir kanaat verecek kadar kadar delil sunmasını yeterli saymak gereklidir.*” (İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2014 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018) 514]; Denizli BAM 4. HD, E. 2026/872, K. 2026/1234, T. 21.05.2026 “*...İptal davasında kesin ispat aranmayıp çekin kaybolduğunun “kuvvetle muhtemel” olduğunu göstermesi yeterlidir*” (https://emsal.uyap.gov.tr/ Erişim Tarihi 25 Eylül 2026).

mali de vardır. Eğer bu ihtimal doğruysa ve senedi elinde bulunduran yetkili hamil senet bedelini tahsil etmek isterse, borçlunun karşısında iki farklı alacaklı bulunabilir. Bunlardan biri, mahkeme kararına dayanan ve şeklen hak sahibi olduğuna karar verilen, diğeri ise senedin yetkili hamili olmaktan kaynaklı maddi hukuka göre hak sahibi gözüken alacaklıdır. Borçlunun bunların ikisine birden ödeme yapma yükümlülüğü olamaz. Çünkü borçlu bir kez ödeme yapmakla borcundan kurtulur. Ancak bunun için hile veya ağır kusurunun olmaması gerekir (TTK m. 646). Aksi takdirde bir kez daha ödeme yapmak zorunda kalacağından tahsilde tekerrür söz konusu olacaktır. Böyle bir durumda borçlunun, şeklen hak sahibi olduğuna karar verilen hak sahibine mi yoksa maddi hukuka göre hak sahibi olan alacaklıya mı ödeme yapması gerektiğinin üzerinde durulması gerekir. Çünkü uygulamada, iptal kararına rağmen senet icra takibine konulabilmekte ve borçlu bu ikilemle karşı karşıya bırakılmaktadır.

I. GERÇEK HAMILİN HUKUKİ DURUMU

İptal kararı neticesinde başvuru sahibi, hakkını senetsiz olarak da ileri sürebilir veya yeni bir senet düzenlenmesini isteyebilir (TTK m. 652). Ancak bu imkân, onun gerçekten hamil olduğunu dolayısıyla, maddi hukuka göre de hak sahibi olduğunu göstermez. Gerçek hamil başkası olabilir. Fakat iptal talebinde bulunan, senedin elinden rızası dışında çıktığını inandırıcı bir biçimde ispat ettiğinden⁸ (aksi takdirde mahkemenin iptal kararı vermemesi gerekir⁹) maddi hukuka göre hak sahibi olan gerçek hamilin hukuki durumu kötüleşir. Şöyle ki, mahkeme,

⁸ Yargıtay 11. HD, E. 2016/11761, K. 2018/3544, T. 14.05.2018 “*Esasen hasımsız olarak açılan ve kesin hüküm niteliği de taşımayacak olan bu tür davalarda, davacının yetkili hamil olduğu konusunda mahkemeye olumlu bir kanaat verecek kadar delil sunmasını yeterli saymak gerekir.*” (İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay Hukuk ve Ceza Dairelerinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2018 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019) 426].

⁹ Yargıtay 11. HD, E. 2016/13076, K. 2018/823, T. 07.02.2018 “*Mahkemeye tüm dosya kapsamına göre; talebe konu çekin varlığı ve davacının da yetkili hamil olduğu hususunda herhangi bir belge olmadığı gibi çekin fotokopisinin de dosyaya sunulmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir. Kararı, davacı vekili temyiz etmiştir. Dosya içerisindeki bilgi ve belgelere göre mahkemenin davayı red gerekçesi yerinde bulunmamakla birlikte dava konusu çek bedelinin 3 kişi tarafından tahsil edildiği, çekin zayii olmadığı anlaşıldığından davacının temyiz isteminin reddi ile sonucu itibarıyla doğru olan kararın onanması gerekmiştir.*” < <https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 07 Aralık 2025.

daha iptal kararı vermeden ödemeyi yasaklayabilir. Gerçekten, iptal davası açan (hamil olduğunu iddia eden) kişinin gerçekte hak sahibi olup olmadığı şüpheli olduğundan bu şüphe giderilinceye kadar mahkeme tarafından, borçlunun ödeme yapması yasaklanabilir. Ancak bu geçici bir hukuki korumadır (tedbirdir). Bu aşamada ne iptal başvurusunda bulunan ne de gerçek hamil senet bedelini tahsil edebilir. Mahkeme iptale karar verdikten sonraysa şekli anlamda hak sahibi olduğu tespit¹⁰ edilen kişiye hakkını senetsiz olarak kullanma veya yeni bir senet düzenlenmesini isteme yetkisi tanınır. Ancak bu yetki (hak), onun maddi hukuk anlamında da hak sahibi olduğunu göstermez. Fakat buna rağmen borçlu, hile veya ağır kusuru bulunmaksızın bu kişiye yapacağı ödemeyle borcundan kurtulur¹¹. İşte bu durum gerçek hak sahibinin hukuki durumunu kötüleştirir. Çünkü iptal kararından önce, dolayısıyla şekli anlamda hak sahibi ortaya çıkmadan (henüz yokken) sadece kendisi senetten doğan hakkın ifasını isteyebiliyorken artık başka biri daha bunu isteyebilecektir.

Mahkemenin iptal kararı neticesinde yeni bir hak sahibinin ortaya çıkmasında gerçek hamilin ihmali bulunabilir. Gerçekten, ihtara rağmen zilyed olduğunu mahkemeye bildirmemişse ihmali olduğu kabul edilebilir. Çünkü senedin elinde olduğunu bildirmiş olsa istirdat davası açılması gerekmekte ve iptal kararından önce kimin meşru hamil olduğu sorunu çözülmektedir. Bu nedenle, ihmali varsa gerçek hak sahibi bunun sonuçlarına katlanmalıdır. Bu açıdan iptal kararının onun hukuki durumunu zayıflatması kabul edilebilir¹². Buna karşın, gerçek hamilin, ihtara rağmen iptal davasından haberinin olmaması da mümkündür. Çünkü iptal davası çekişmesiz yargı işi olduğundan (HMK m. 382 f. 2/e-6) hamilin bundan haberi olmayabilir. Ayrıca “Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nde (TTK m. 762 f. 1; m. 35) veya mahkemece uygun görülen diğer

¹⁰ Öyle ki, iptal kararının ilam değil tespit niteliğinde olduğu ifade edilmektedir. Bunun için bk. Yargıtay 11. HD, 2699/9228, T. 14.05.2014 [İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2014 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018) 516].

¹¹ İstanbul BAM 12. HD, E. 2022/1054, K. 2025/809 “*Borçlu da TTK 646/2. maddesi uyarınca, hile ve ağır kusuru bulunmadıkça, iptal kararını ibraz eden kişiye ödemedede bulunmakla borcundan kurtulmaktadır*” (<https://emsal.uyap.gov.tr/> Erişim Tarihi 25 Eylül 2026).

¹² Bu yorum destekler mahiyette benzer bir yorum için bk. Öztürk (Dirikkan), Kıymetli Evrakın Ziyat ve İptali, 85.

şekillerde (TTK m. 664 f. 2) yapılan ilanlara rağmen gerçek hamilin durumdan haberdar olmaması mümkündür. Hem bu durumda ticaret sicili kayıtlarında olduğu gibi bir olumlu etkiden de (TTK m. 36 f. 3) söz edilemez. Çünkü kıymetli evrakin iptalinde tescil değil, sadece ilan yapılır (TTK m. 762 f. 1). İşte bu gerekçeyle, iptal kararından haberi olmayan gerçek hamilin senede dayalı takip talebinde bulunamaması eleştirilebilir. Fakat iptal kararı neticesinde senedin teşhis fonksiyonu kalmayacağından başka türlü bir sonuca varılamaz. Aksi takdirde tahsilde tekerrür tehlikesi nedeniyle daha büyük bir sorunla yüzleşmek gerekecektir.

II. TAHSİLDE TEKERRÜR TEHLİKESİ

İptal kararına rağmen maddi hukuka göre hak sahibi olan gerçek hamilin senet bedelini tahsil etme hakkı olacağından borçlunun; biri, maddi hukuka göre hak sahibi olan diğeri ise şeklen hak sahibi olduğu tespit edilen iki farklı alacaklıyla karşılaşma ihtimali bulunmaktadır. İptal davasının çekişmesiz yargı işi olması ve ilana rağmen gerçek hamilin bundan haberinin olmaması nedeniyle senedin teşhis fonksiyonunun kalkmayacağı iddia edilirse (hukuki düzenleme buna oldukça elverişlidir) şöyle bir durumla karşılaşılabilir. Örneğin, borçlu senet bedelini zamanında tevdi etmez ve iptal başvurusunda bulunan kişi de vadesi gelmiş olmasına rağmen senet bedelini tahsil etmez ise senedi elinde bulunduran gerçek hamil ifayı talep edebilir. Böyle bir durumda borçlu, senedin türüne göre hak sahibi olduğu anlaşılan kişiye ödeme yapmakla yükümlü olduğundan (TTK m. 646) iptal kararını gerekçe göstererek gerçek hamile ödeme yapmaktan kaçınamaz. Ancak ortada şüpheli bir durum vardır. Çünkü söz konusu senedin zayı olduğu gerekçesiyle iptali istenmiş ve mahkeme tarafından iptaline karar verilmiştir. Borçlu bundan haberdardır. Fakat bu şüpheyi ortadan kaldıracak imkânâ sahip değildir. Normalde ondan beklenen senedin türüne göre hak sahibi olduğu anlaşılan kişiye ödeme yapmasıdır. Ancak iptal kararından sonra artık o kişiye ödeme yapmaması gerekir. Çünkü iptal kararıyla birlikte gerçek hak sahibinin senede dayanabilmesi imkânı artık kalmamıştır. Eğer bu görüş kabul edilmez ve gerçek hak sahibinin senede dayanabileceği kabul edilirse ve borçlu ona yapacağı ödemeyle borcundan kurtulacağından, iptal kararıyla hakkını senetsiz olarak ileri sürmesine imkân tanınan hak sahibine ödeme yapmaması gerekir. Aksi takdirde, tahsilde tekerrür olacaktır ki borçlunun bunu telafi etmesi hem masraflı olacak hem de zaman alacaktır. İşte buna sebebiyet vermemek için borçlunun bir kez ödeme yapması gerekir.

İptal kararına rağmen gerçek hamilin senede dayanabileceğine ilişkin olarak hukuki düzenlemenin elverişliliğine gelince; öncelikle iptal davası çekişmesiz yargı işi olduğundan bu dava ile senede dayalı olarak hakkını ileri sürme imkânı elinden alınan gerçek hamil, hakkını savunmamaktadır¹³. Bunun, Anayasa'nın 36. maddesiyle korunan adil yargılanma hakkına aykırı olduğu iddia edilebilir. Ayrıca TTK m. 652 f. 1'deki "*hak sahibi hakkını senetsiz olarak da ileri sürebilir*" ifadesinden de bu anlamı çıkarmak mümkündür. Gerçekten, söz konusu ifadede yer alan "*da*" bağlacından hak sahibinin hakkını senetsiz kullanmak zorunda olmadığı anlaşılmaktadır. Örneğin, senet kayb olduğu için iptal başvurusundan bulunan kişi sonradan senedi bulacak olsa hakkını senetsiz kullanmasına veya yeniden senet düzenletmesine gerek olmayabilir¹⁴.

III. İPTAL KARARINA RAĞMEN İCRA TAKİBİ YAPILMASI

Kıymetli evrakın zıyayı nedeniyle iptali halinde, iptal edilen senedin dava veya icraya konu olması esasen beklenmez. Çünkü zayi olduğu nazarıyla bakıldığından ortaya çıkması pek muhtemel değildir. Ancak buna rağmen senet gerçekten zayi olmamış da olabilir. Böyle bir durumda hamil, genellikle kambiyo senetlerine mahsus takip yolunu kullanarak senet bedelini tahsil etmek istemekte ve icra daireleri de bu talebi kabul etmektedir. Kıymetli evrakın iptalinin iptaline geçmeden önce bu sorun üzerinde durmak gerekir. Çünkü iptale konu olan ve mahkeme kararıyla teşhis fonksiyonu kaldırılan bir senedin takibe konulması, icra müdürlüğü tarafından takip talebinin kabul edilmesi bir çelişkidir. Önce bu çelişkinin giderilmesi gerekir. Bunun için de ilk olarak çelişkinin nedeni üzerinde durulmalıdır.

Mahkeme tarafından iptal edilmesine dolayısıyla, teşhis fonksiyonu kaldırılmasına rağmen senedin icra takibine konulabilmesinin nedeni,

¹³ İptal davasında gerçek hamilin asli veya fer'i müdahale imkânı bulunmamaktadır. Bu yönde bk. Yargıtay 11. HD, 13875/20283, T. 23.12.2014 [İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2014 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018) 508]; Yargıtay 11. HD, 2015-8776/3417, T. 28.03.2016 [İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2015-2016 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018) 529].

¹⁴ Bu durumda iptal kararının gereği kalmadığına göre re'sen kaldırılabilmesi (iptali) de mümkün olmalıdır. Bu hususun şüpheli olduğu şeklinde bk. Yaşar Karayalçın, Ticaret Hukuku III (Ticari Senetler, Kambiyo Senetleri) (Ankara: Sevinç Matbaası, 1970), 365.

kıymetli evrakın pek çoğunda söz konusu olan borçlar hukuku anlamındaki mücerretlik ilkesidir (TBK m. 18). Başka bir ifadeyle, kıymetli evrakın temel ilişkiden soyutlanmasıdır. Çünkü bu sayede hak sahibi temel ilişkiyi (en azından) ispat yükümlülüğünden kurtulmakta ve genellikle de senet metninde temel ilişkiye dair bir kayıt konmamaktadır. Böylelikle, kıymetli evrak her zaman (hatır ilişkisi bile olsa) bir temel ilişki üzerine oturmasına rağmen senette bundan hemen hiç söz edilmemektedir. Dolayısıyla, iptal edilen senedin sonradan takibe konulan senet olduğu hususunda tereddüt yaşanabilir. Senet borçlusu aynı olduğunu iddia ederken, hamil bunun tam tersini söyleyebilir. Kısacası, kıymetli evrakın iptali halinde senedin icra takibine konulması bir çelişki arz etse de mücerretlik ilkesi nedeniyle bunu ortadan kaldırmak pek kolay değildir. Ancak bu hususta çek alanında yaşanan bir gelişmeyi özellikle hatırlatmak gerekir. Şöyle ki, çekte seri numarası zorunlu hale geldiğinden (TTK m. 780 f. 1/g) bu durum iptale konu olan çeki müşahhas hale getirmektedir. Dolayısıyla seri numarası olan bir çek iptal edilir ve sonradan icra takibine konu olursa söz konusu çekin aynı çek olduğu hususunda tereddüt yaşanmaz.

IV. ÖDEME YASAĞINA RAĞMEN ÖDEME EMRİ GÖNDERİLMESİ

Uygulamada ödeme yasağına rağmen icra takibi yapılabileceği¹⁵ ya-

¹⁵ Yargıtay 12. HD, E. 2014/20532, K. 2014/27504, T. 17.11.2014 “Çekin kaybolması nedeniyle açılan davada verilen tedbir kararı, hasımsız olarak verilmiş bulunduğu davada taraf olmayan iyi niyetli üçüncü kişileri bağlamaz. Bu husus, ticari senetlerin güvenli tedavül emesinin de tabii sonucudur. Bu nedenle tedbir konusu çek hakkında icra takibi yapılmasında sakınca yoktur. Ayrıca çekin süresinde bankaya ibrazı, karşılığı bulunmaması halinde yasa gereğince bankanın sorumlu olduğu asgari miktarın ödenmesi talebini de içerdiğinden bankanın çekteki keşideci imzasını kontrol etme yükümlülüğü bulunmakta olup çekteki imza ile keşideci imzasının benzemediğinden bahisle işlem yapılmadığına ilişkin çekte yazılan şerhin takip yapılmasına bir etkisi yoktur. Ancak takibe konu çekte şikayetçi keşideci alacaklı ciranta konumunda olup, aralarında yüzyüzelik olmadığından senedi takibe koymada kötüniyeti ve ağır kusuru bulunmamaktadır. Çek arkasındaki ibraz şerhinde ödeme yasağı bulunmasının sonuca etkisi bulunmamaktadır.” < <https://karararama.yargitay.gov.tr/> > Erişim Tarihi 29 Temmuz 2026.

Yargıtay’ın bu hususta, eski ve yeni pek çok içtihadı bulunmaktadır. Eski tarihli içtihat örnekleri için bk. Yargıtay 12. HD, 991/3908, T. 05.03.2007; Yargıtay 12. HD, 14752/18180, T. 03.10.2006 [Mustafa Oskay, Coşkun Koçak, Adnan Deyneki ve Ayhan Doğan, İİK Şerhi (Ankara: Turhan Kitabevi, 2007), ilk karar için bk. 4269, ikinci karar için bk. 4312]. Yeni sayılabilecek yakın tarihli içtihat örnekleri için bk. Yargıtay 11. HD, E. 2021/8888, K. 2023/3203, T. 23.05.2023 ; Yargıtay 12. HD, E. 2022/10840, K. 2023/3348, T. 15.05.2023 (< <https://karararama.yargitay.gov.tr/> > Erişim Tarihi 24 Eylül 2026).

hut ödeme yasağının ihtiyati hacze engel olmayacağı¹⁶ savunulmaktadır. Özellikle, ödeme yasağı kararı bulunan senet için icra müdürlüğü tarafından ödeme emri gönderilmesi ironiktir. Çünkü borçludan önce “ödememesi” sonraysa “ödemesi” istenmektedir. Bu çelişki, haklı olarak eleştirilmektedir¹⁷. Hâlbuki ödeme yasağı kararı senet iptal edilmeden önce getirilen geçici bir hukuki korumadır. Bir tür ihtiyati tedbirdir¹⁸. Zira senedin elinden rızası dışında çıktığını iddia eden kişinin gerçekte hak sahibi olup olmadığı bilinmemekte ve gerçekte hak sahibi olmadığı halde hamil olan kişinin ise senet bedelini tahsil etmesinden endişe edilmektedir. İşte bu aşamada borçlunun hile veya ağır kusuru olmaksızın fakat gerçekte hak sahibi olmayan bir kişiye ödeme yapmasının önüne geçmek için mahkeme tarafından ödeme yasağı (tedbir) kararı verilmektedir¹⁹. Öyleyse, ödeme yasağı kararı geçerli olduğu sürece borçlu, gerçek hamile bile ödeme yapamamalıdır²⁰. Bu durumda, senedin vadesi gelmiş olsa bile

¹⁶ Yargıtay 11. HD, E. 2016/8376, K. 2016/7358, T. 19.09.2016 “Mahkemece, borçlu aleyhine alacaklı ... Orman Ürünleri San.ve Tic. Ltd. Şti vekilinin talebi üzerine 30/12/2015 keşide tarihli, 44.925,00 TL bedelli, bir adet çeke dayalı olarak ihtiyati haciz kararı verildiği, dava konusu çek hakkında zayi nedeniyle iptaline karar verildiği belirtilmiş ise de; çekler hakkında alınan iptal kararı veya ödemeden men yasağının ihtiyati hacze etki etmeyeceği, itirazda bulunan borçlu vekilinin dilekçesindeki ödeme iddiası ve diğer itiraz nedenlerinin işin esasına yönelik olup, İİK. 265. maddesinde sayılan itiraz nedenlerinden olmadığı, ihtiyati hacze itiraz aşamasında değerlendirilemeyeceği ancak asıl dava aşamasında dinlenebileceği gerekçesiyle ihtiyati hacze itirazın reddine karar verilmiştir.” < <https://karararama.yargitay.gov.tr/> > Erişim Tarihi 29 Temmuz 2026.

¹⁷ Bu hususta özellikle bk. Alihan Aydın, “Hakkında Ödemeden Men Kararı Verilen Çek İcra Takibine Konu Edilebilir Mi? –Yargıtay 12. HD’nin İçtihadının Eleştirisi”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 30/132 (2017): 147 vd.; Vural Seven ve Gülşah Yılmaz, “Kambiyo Senetlerinin Zıyayı Halinde İptal Talebi Nedeniyle Verilen Ödeme Yasağı Kararı İle İlgili Uygulamada Yaşanan Sorunlar”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 34/158 (2022): 276.

¹⁸ Öztürk (Dirikkan), Kıymetli Evrakın Zıyayı ve İptali, 39-40; Kınacıoğlu, Kıymetli Evrak Hukuku, 55.

¹⁹ Ödeme yasağı kararının hukuki niteliği konusunda bk. Öztürk (Dirikkan), Kıymetli Evrakın Zıyayı ve İptali, 39-40; Pulaşlı, Kıymetli Evrak Hukukunun Esasları, 112; Ahmet Sezer, Kıymetli Evrakın Zayı Olması ve İptal Davası (Ankara: Adalet Yayınevi, 2007), 87 vd.

²⁰ Öztürk (Dirikkan), Kıymetli Evrakın Zıyayı ve İptali, 44. Nitekim Yargıtay da bir kararında ödeme yasağına rağmen çeki ödeyen bankanın zarardan sorumlu olacağını ifade etmiştir. Bunun için bk. 11.HD, 12603/18412, T. 26.11.2014 [İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2014 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018) 509-510]. Benzer şekilde, başka bir kararda da ödeme yasağına rağmen ödeme yapılması “kötü ödeme” olarak değerlendirilmiştir. Bunun için bk. Yargıtay 11. HD, 1980/8321, T. 16.06.2015 [İÜHF

ödeme yasağı nedeniyle borçlu, senet bedelini normal bir biçimde ifa edemez. Böylece, tahsilde tekerrür tehlikesi de bertaraf edilmiş olur. Bu çalışmada, kıymetli evrakın ziyayı nedeniyle iptali sürecinde mahkeme tarafından ödemenin yasaklanması üzerinde durulmayacaktır. Çünkü çalışmanın konusu mahkemenin iptal kararı vermeden önceki değil, sonraki aşamasıyla ilgilidir. Gerçekten, ödeme yasağının iptal kararından sonra hükmü kalmaz²¹. Ancak iptal kararı verildikten sonraki aşamada da benzer bir uygulama söz konusudur. Yargıtay 11. Hukuk Dairesi bir kararında bunu da icra takibine engel görmemektedir²².

Kıymetli evrakın iptali ancak ödeme yasağından sonra söz konusu olabilir. Gerçekten, ancak bu aşamada senet ortaya çıkmaz ve gerçek hak sahibinin kim olduğu konusunda tereddüt devam ederse mahkeme iptal kararı verebilir. Bunun üzerine iptal başvurusunda bulunan fakat sadece şeklen hak sahibi olduğu tespit edilen kişi, hakkını senetsiz olarak da ileri sürme imkânı elde eder. Bu arada, maddi hukuk anlamında gerçek hak sahibi olan kişi de (senedi kullanamasa bile) borçludan ifayı talep edebileceğinden tahsilde tekerrür tehlikesi vardır. İşte bu tehlikeyi bertaraf etmek için kambiyo senetlerinde borçluya mahkeme tarafından bir tevdi yeri gösterilir (TTK m. 757 f. 2)²³. Borçlu senet bedelini oraya tevdi etmekle borcundan kurtulur. Böylece ikinci bir defa ödemek zorunda kalmaz. Ancak borçlu bu imkândan faydalanmazsa tahsilde tekerrür tehlikesi söz konusudur. İptal kararının, senedin teşhis fonksiyonunu ortadan kaldırmayacağı, dolayısıyla takibe engel olmayacağı görüşü savunulursa bu tehlike artar. Çünkü böyle bir durumda söz konusu senedin kambiyo senetlerine mahsus takip yoluyla hızlı bir biçimde tahsil edilmesinin önü açılır.

V. YARGITAY HUKUK GENEL KURULUNUN GÖRÜŞÜ

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun önüne gelen bir uyuşmazlıkta, iptal kararından sonra gerçek hamil borçluya karşı icra takibi başlatmıştır.

Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2015-2016 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018) 536-537].

²¹ Mahkemenin iptal kararı çekişmesiz yargı işi olduğundan (HMK m. 382 f. 2/e-6) temyiz edilemez (HMK m. 362 f. 1/ç). İptal kararının tefhim veya tebliğ edilmesiyle de ödeme yasağı sona erer [Öztürk (Dirikkan), Kıymetli Evrakın Ziyayı ve İptali, 46].

²² Söz konusu kararın künyesi için bk. yuk. dn. 2.

²³ Poliçeye ilişkin olan bu hüküm, bono (TTK m. 778 f. 1/ı) ve çekte de (TTK m. 818, f. 1/s) geçerlidir.

Borçlu ise mahkemenin iptal kararı ile şeklen hak sahibi olduğu tespit edilen kişiyle yeni bir ödeme planı yaptıklarını, bu nedenle borcun iki defa ödenmesi tehlikesi bulunduğunu ifade ederek takibin iptalini istemiştir. Bu olayda yerel mahkeme, iptal kararının kesinleştiği, böyle bir senede dayalı icra takibi yapılamayacağı gerekçesiyle icra takibinin iptaline karar vermiştir. Bu karar için temyiz yoluna başvurulmuştur. Temyiz mercinin görüşüne geçmeden önce ilk derece mahkemesinin görüşünün haklı olduğunu ifade etmek gerekir.

İİK m. 170/a'ya göre borçlu, alacaklının takip hakkı olmadığı gerekçesiyle şikayet yoluna başvurabilir. Şikayeti inceleyen icra mahkemesi, alacaklının takip yapma yetkisi olmadığına kanaat getirirse takibi iptal edebilir. Örneğin, kambiyo senedi niteliği taşımayan bir senede dayanarak ödeme emri gönderilmişse icra mahkemesi takibi iptal etmelidir²⁴. Nitekim dava konusu uyuşmazlıkta önce takibin iptaline karar verilmiş, ardından bu karar bozulmuş fakat ilk derece mahkemesi kararında di- rendiği için uyuşmazlık Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'na intikal etmiştir. Bu hususta, öncelikle icra mahkemesinin itiraz veya şikayet yoluyla usulü dairesinde kendisine intikal eden işlerde takip konusu senedin niteliğini (kambiyo senedi niteliğinde olup olmadığını) veya alacaklınının kambiyo hukuku gereğince takip hakkı bulunup bulunmadığını re'sen dikkate alacağını ifade etmek gerekir. Söz konusu uyuşmazlıkla ilgili olarak ise iptal edilen senedin hamilinin takip hakkı bulunup bulunmadığı üzerinde durulmalıdır. Çünkü ilk derece mahkemesi ve temyiz mercii arasındaki görüş farklılığı buradan kaynaklanmaktadır. Gerçekten, ilk derece mahkemesi iptal kararı nedeniyle hamilin takip hakkı olmayacağına karar vermiş, temyiz mercii olan Yargıtay 19. Hukuk Dairesi ise üçüncü kişi tarafından açılan iptal davasının hamilin meşruiyetine (yetkili hamil olup olmadığına) etkisinin olmayacağı gerekçesiyle ilk derece mahkemesinin kararını bozmuştur. Kanaatimizce, ilk derece mahkemesinin kararı isabetlidir. Çünkü iptal kararı nedeniyle senedin teşhis fonksiyonu (TTK m. 646) yoktur. Kıymetli evrakin içermiş olduğu hak değil ama senet geçersiz hale gelmiştir. Dolayısıyla, söz konusu senede

²⁴ Ayrıntılı bilgi için bk. Baki Kuru, İcra ve İflas Hukuku El Kitabı (Ankara: Adalet Yayınevi, 2013), 810 vd.; Talih Uyar, Alper Uyar ve Cüneyt Uyar, İcra Hukukunda Kambiyo Senetleri (Ankara: Bilge Yayınevi, 2013), 756 vd.; Muhammet Özkes (Hakan Pekcanitez, Oğuz Atalay, Meral Sungurtekin Özkan), İcra ve İflas Hukuku (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018), 293 vd.

dayalı takip yapılamaması gerekir²⁵. Başka bir ifadeyle, zayi olması nedeniyle iptal edilen kambyo senedi, hamile takip hakkı vermez. Bu sebeple, iptal kararı verilen senede dayalı takibin itiraz veya şikayet yoluyla icra mahkemesinin önüne gelmesi halinde takibin iptaline karar verilmesi gerekir. Öyle olmayıp hamile, iptal kararının kaldırılması amacıyla mühlet verilmesi (Yargıtay Hukuk Genel Kurulu tarafından savunulan görüş) sorunu kabul eden fakat çözümü öteleyen bir yaklaşımdır.

İlk derece mahkemesinin direnme kararı üzerine temyiz incelemesi yapan Yargıtay Hukuk Genel Kurulu öncelikle kıymetli evrakın teşhis fonksiyonu üzerinde durmuştur. Dava konusu senet, hamile yazılı çek olduğundan kararda, hamilin hak sahipliğini teşhis için senedin ibrazının yeterli olacağı ifade edilmiştir. Ardından, kıymetli evrakın iptalinin maddi anlamda kesin hüküm teşkil etmeyeceği vurgulanmıştır. Bu durumda boçlunun iki farklı ödeme talebiyle karşılaşabileceği ifade edildikten sonra şu gerekçeyle bozma kararı vermiştir. *“O halde mahkemece yapılacak iş; davalı Yücel (maddi hukuka göre hak sahibi), Nadir’i (şekli anlamda hak sahibi) hasım göstermek suretiyle bu şahsın aldığı çekin iptaline ilişkin ilamın iptalini talep etmek ve dolayısıyla meşru hamilin kim olduğunu açacağı bu dava ile kanıtlamak üzere önel verilmeli, açılacak dava bu dava ile birleştirilmeli ve hasıl olacak sonuç dairesinde bir karar verilmelidir. Mahkemece açıklanan yönler gözden kaçırılarak yazılı şekilde direnme kararı verilmesi usul ve yasaya aykırı bulunduğundan direnme kararı bu gerekçelerle bozulmalıdır”*²⁶.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu bu kararda, ilk derece mahkemesinin aksine iptal kararını takibe engel görmemektedir. İptal kararı nedeniyle senedin teşhis fonksiyonunun ortadan kalkacağı bu nedenle hamilin takip hakkı olmayacağı kanaatinde olduğumuzdan Yargıtay HGK’nun bu içti-hadına katılmamaktayız.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu söz konusu kararı oy çokluğuyla almıştır. Karara muhalefet eden üyeler, iptal kararından önce senedin kimde olduğunun belli olması nedeniyle davacıya iade davası açması için süre verilmesi gerektiği kanaatindedirler. Ancak asıl önemlisi muha-

²⁵ Öztan, Kıymetli Evrak Hukuku, 284.

²⁶ Yargıtay HGK, E. 2002/443, K. 2002/474, T. 05.06.2002, < www.lexpera.com.tr> Erişim Tarihi 01 Ocak 2026. Parantez içerisindeki ifadeler gerçek kişilerin hukuki niteliklerini açıklamak amacıyla yazar tarafından eklenmiştir.

lefet şerhindeki iptal kararının meşru hamili bağlamayacağına dair ifadededir²⁷. Öncelikle, iade davası açılması gerekirken açılmazsa mahkeme ödeme yasağını kaldıracağı gibi iptale de karar veremez (TTK m. 758). Bu tespite katılmaktayız. Ancak söz konusu uyuşmazlıkta davacıya iade davası açması için süre verilmediği için iptal aşamasına geçilmiştir. Bu aşamadaki iptal kararının meşru hamili bağlamayacağına ilişkin tespite ise katılmak mümkün değildir. Çünkü iptal kararı senedin teşhis fonksiyonunu ortadan kaldıracağı için hamil, meşru hamil olmaktan çıkar. Bununla birlikte maddi hukuka göre hak sahibi ise öyle kalmaya devam eder. Sonuç olarak, muhalefet şerhinde takibin iptali (İİK m. 170/a) aşamasıyla ilgili olarak kararın yönünü değiştirebilecek bir gerekçe bulunmamaktadır.

VI. DEĞERLENDİRME

İptal kararından sonraki aşamada uygulamanın nasıl olduğu, hukuki sorunun neden kaynaklandığı ve nasıl çözülebileceği ile ilgili olarak yukarıda alıntılanan Yargıtay HGK kararında önemli bilgiler bulunmaktadır.

Öncelikle, iptal kararının takibe engel olmayacağı ifade edilmiştir. İptal kararı, senedin teşhis fonksiyonunu ortadan kaldıracağı için bu görüşe katılmamaktayız²⁸. Uygulamada, çoğunlukla savunulan²⁹ bu görüşün gerekçesi, iptal davasının çekişmesiz yargı işi olması (HMK m. 382 f. 2/e-6) ve mahkemenin iptal kararının, kanunda aksine hüküm bulunmadıkça maddi anlamda kesin hüküm teşkil etmeyeceğidir (HMK

²⁷ Yargıtay HGK, E. 2002/443, K. 2002/474, T. 05.06.2002 “...iptal davasının davacısına TTK. 670. md. gereğince istirdat davacısı açmak üzere münasip bir mehil verilerek sonucuna göre işlem yapılması gerekirken, anılan yasa hükümleri gözöltilmeden sanki çekin kimin elinde olduğu bilinmiyormuş gibi ilanlar yapılarak iptal davasına devam edilmesi fuzuli işlemler olup TTK.nun 676. md. uyarınca verilen hasımsız iptal kararı, maddi hukuk açısından haklılık durumunu göstermediğinden teselsül eden cirolar ile çekin yetkili ve meşru hamili olduğu anlaşılan davalıyı bağlamaz”, < www.lexpera.com.tr> Erişim Tarihi 01 Ocak 2026.

²⁸ İptal edilen senede dayanılarak icra takibine başvurulamayacağına ilişkin olarak bk. Öztan, Kıymetli Evrak Hukuku, 284.

²⁹ Uygulamada az sayıda olsa da karşı görüş de savunulmaktadır. Örneğin, Yargıtay 11. Hukuk Dairesi’nin bir kararında (2014-15389/1671, T. 11.02.2015) iptal kararı verilen bonoya dayalı olarak alacak davası açılmayacağı ifade edilmiştir (İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2015-2016 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018) 548].

m. 388). Buna karşın, doktrinde iptal kararının hak ile senet arasındaki bağlantıyı koparacağı ve senedin teşhis fonksiyonunun kalmayacağı tartışmasız kabul edilmektedir³⁰. Maddi hukuka ilişkin bu değerlendirilmeyi HMK m. 388'deki istisna kapsamında değerlendirmek pekâlâ mümkündür. Kanaatimizce, çekişmesiz yargı işi olmasına rağmen iptal kararının, hak ile senet arasındaki bağlantıyı koparacağı ve senedin teşhis fonksiyonunun kalmayacağı Kanun'da açıkça yazmayan fakat yazması gereken, bu nedenle doktrinde herkes tarafından kabul edilen kanuni bir istisna olarak kabul edilmelidir. Aksi takdirde, tahsilde tekkerrürle uğraşmak gerekecektir ki yukarıda alıntılanan kararda tam olarak bu olmuştur. Yargıtay HGK takibe engel görmediği senedin tahsili aşamasında meşru hamilin bu sıfatı haiz olup olmadığını tartışmak suretiyle de kendisiyle çelişmiştir. Çünkü kambiyo senedinin meşru hamili, borçludan senet bedelini tahsile yetkili olan alacaklıdır. Söz konusu kişinin gerçekten yetkili olup olmadığı ise senedin niteliğine bakılarak anlaşılır. Yargıtay HGK'nun önüne gelen uyuşmazlıkta senedin türü bir kambiyo senedi olan çektir. Söz konusu çekin hamiline yazılı olması nedeniyle de meşru hamil, senedin zilyedi olan kişidir. Bu nedenle hamil, sadece senedi ibraz etmekle ödemeyi isteyebilir. Ancak çek iptal edilmiş olduğundan senedin teşhis fonksiyonu artık kalmamıştır. Dolayısıyla, hamil çeki ibraz etse bile bu onun meşru hamil olduğunu göstermez. İşte bunun daha ödeme emri gönderilmeden, takip talebinde bulunduğu aşamada göz önünde bulundurulması gerekir. Fakat bunun nasıl mümkün olabileceği üzerinde de düşünmek gerekir. Çünkü kambiyo senetleri genellikle temel ilişkiden soyuttur (mücerrettir). Bu nedenle senedi müşahhas hale getirmek hiç kolay değildir. İptal başvurusu kabul edildiğinde ve hatta iptaline karar verildiğinde bile ortada somut bir senet yoktur. Buna rağmen mahkeme, başvuru sahibinin, hakkını senetsiz kullanabilmesi için senedin iptaline karar vermektedir. İptal kararıyla senedin teşhis fonksiyonunun ortadan kalktığı kabul edilse bile takip talebinde bulunduğu icra müdürlüğünde bunun nasıl anlaşılacağı, iptal edilen senet ile takibe konulan senedin aynı olup olmadığı üzerinde durulması gereken başka bir husustur. Yargıtay HGK kararına konu olan çekin düzenlendiği tarihte seri numarasının zorunlu olmaması nedeniyle bunun ispatı hiç kolay olmayacaktır.

³⁰ Bk. yuk. dn. 1.

Kararda geçen diğer önemli bir husus ise iptal kararının kaldırılmasıdır³¹. Gerçekten, iptal kararıyla kopan hak ile senet arasındaki bağlantının tekrar kurulabilmesi için tek çare budur. Çünkü iptal kararıyla senet geçersiz hale gelmiş fakat öncesinde içermiş olduğu hakta bir değişiklik olmamıştır. Zira kıymetli evrak zayi olduğu takdirde, içermiş olduğu hak bundan etkilenmez³². Başka bir ifadeyle, “*senet yiter, hak yitmez*”³³. Öyleyse gerçek hamil, iptal kararının kaldırılmasını isteyebilir. Bu husus doktrinde ittifakla kabul edilmektedir³⁴. Uygulamada da içti-hatlarla desteklenmekte ve geniş yer bulmaktadır³⁵. Söz konusu talep,

³¹ Bu hususta, “*muarazanın men’i (çekişmenin önlenmesi)*” [Ülgen, Helvacı, Kaya ve Nomer Ertan, Kıymetli Evrak Hukuku, 60]; “*ifanın kendisine yapılması*” [Poroy ve Tekinalp, Kıymetli Evrak Hukuku Esasları, 124] ifadeleri de kullanılmaktadır. İptal kararının iptali ile kaldırılması aynı anlama gelmekle birlikte çalışmada yalnız iptal kararının kaldırılması ifadesi kullanılacaktır.

³² “*Senette tecessüm ettirilen hakların kullanılması için senedin ibrazı lâzım geldiğinden, senedin ziyayı aynı zamanda hakkın kaybını mucip olur. Bu neticeye mâni olmak için kanun koyucu, kıymetli evrakı zayi eden son hâmile iki korunma vasıtası bahşetmiştir. Bunlardan birisi istikak davası, diğeri iptal davasıdır.*” [Ernst Hırş, Ticaret Hukuku Dersleri. (İsmail Akgün Matbaası, 1948), 487]. Ayrıca bk. Pulaşlı, Kıymetli Evrak Hukukunun Esasları, 91.

³³ Poroy ve Tekinalp, Kıymetli Evrak Hukuku Esasları, 121.

³⁴ Karayalçın, Ticaret Hukuku III, 365; Öztan, Kıymetli Evrak Hukuku, 267; Kınacıoğlu, Kıymetli Evrak Hukuku, 58. Bu konuda ayrıntılı bilgi için bk. Harun Eryiğit, “Kambiyo Senetlerinde İptal Kararının İptali ve Sonuçları”, *Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 18/212 (2023): 129 vd.

³⁵ Bu hususta bk. Yargıtay 11. HD, E. 2016/11761, K. 2018/3544, T. 14.05.2018 “*Kaldırılan, ... hasımlı olarak açılacak bir dava ile çek iptali kararının iptali de talep edilebilecektir.*” [İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay Hukuk ve Ceza Dairelerinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2018 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019) 426]. Aynı yönde bk. Yargıtay 11. HD, E. 2016/9290, K. 2018/2598, T. 11.04.2018 “*... çek iptal kararının iptali için dava açabilecek olduğunun anlaşılması ...*” [İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay Hukuk ve Ceza Dairelerinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2018 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019) 429-430]. Yargıtay 11. HD, E. 2016/8417, K. 2018/1736, T. 07.03.2018 “*... Dava, zayı nedeniyle çek iptal kararının kaldırılması talebine ilişkindir ...*” [İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay Hukuk ve Ceza Dairelerinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2018 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019) 431-432]. Yargıtay 11. HD, E. 2016/6180, K. 2018/397, T. 17.01.2018 “*...Dava zayı nedeniyle çek iptaline ilişkin kararın iptali istemine ilişkindir.*” [İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay Hukuk ve Ceza Dairelerinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2018 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019) 433-434].

ayrı bir dava olarak görülür³⁶. Ancak bu davanın takip talebinde bulunmadan önce açılması gerekir. Çünkü bu davanın amacı iptal kararıyla kopan bağın (senedin teşhis fonksiyonunun) yeniden tesisidir. Takip talebinde bulunabilmek için bu gereklidir.

Kıymetli evrakın iptalinin iptali mevzuatta düzenlenmemiştir. Ancak iptal kararıyla kopan bağın yeniden tesisi için gereklidir. Eğer hamile bu imkân verilmezse iptal kararıyla senedin teşhis fonksiyonu ortadan kalktığı için söz konusu senede dayalı icra takibi yapamaz. Uygulama böyle olmasa bile teorik olarak bu mümkün değildir. Kanaatimizce, iptal davasının çekişmesiz yargı işi olması, yaklaşık ispatın yeterli görülmesi ve iptal kararının maddi anlamda kesin hüküm teşkil etmemesi nedeniyle iptal kararının kaldırılması mümkün olmalıdır. Ancak bu dava takibin iptali aşamasında değil daha önce açılmalıdır. Çünkü iptal edilen senedin teşhis fonksiyonu olmayacağı için esasen icra takibinin başlatılmaması gerekir. Bununla birlikte takibin iptali aşamasında bile olsa maddi hukuka göre hak sahibi olan hamil bu davayı açabilmelidir. Kıymetli evrakın zıyayı nedeniyle iptali sürecinde iade davası (TTK m. 758) açılması, bu şekilde bir taleple mahkemeye müracaatın önüne geçebilir. Gerçekten, senedin kimde olduğu bilindiği takdirde iadesi sağlanırsa, sonradan iptal kararının kaldırılması için dava açılmasının önüne geçilmiş olur. Fakat böyle olmadığında, başka bir ifadeyle mahkeme iptal kararı verdiğinde, maddi hukuka göre hak sahibi olan hamile hakkını kullanabilmesi için bu imkân verilmelidir³⁷.

³⁶ Bu hususta bk. Yargıtay 11. HD, 8403/14873, T. 30.09.2014 [İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2014 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018) 519-520].

³⁷ Bu yönde bk. İstanbul BAM 13. HD, E. 2023/981, K. 2026/158, T. 29.01.2026 *"Hasımsız olarak açılan davalar sonucu tesis edilen çek iptali kararlarının iptaline ilişkin olarak açıkça bir düzenleme bulunmasa da hukuki menfaati olanların iptal kararının iptalini dava yolu ile isteyebilmeleri mümkündür. Senet zilyedinin senedin meşru hamili olduğunu iddia ederek, çekin iptaline ilişkin hasımsız olarak açılan davalarda kesin hüküm niteliği taşımayacak olan çek iptali kararını ortadan kaldırıp senede dayalı haklarına kavuşması, bir başka deyişle senede dayanarak ödeme talebinde bulunması mümkündür"* (<https://emsal.uyap.gov.tr/> Erişim Tarihi 25 Eylül 2026). Aynı yönde bk. İstanbul BAM 12. HD, E. 2022/2340, K. 2026/543, T. 26.03.2026 *"... senet zilyedinin senedin meşru hamili olduğunu iddia ederek, iptal kararını ortadan kaldırıp senede dayalı haklarına kavuşması, bir başka deyişle senede dayanarak ödeme talebinde bulunması mümkündür"* (<https://emsal.uyap.gov.tr/> Erişim Tarihi 25 Eylül 2026).

SONUÇ

Kıymetli evrakın iptali, hakkın senetten ayrı olarak ileri sürüle-mesi ve başkalarına da devredilememesi kuralının (TTK m. 645) bir istisnasıdır (TTK m. 652). Kıymetli evrakın tanımında yer alan bu kurala bu şekilde bir istisna getirilmesinin nedeni, senedin rıza dışı elden çık-ma ihtimalidir. Hamil bu ihtimale karşı korunmak istenmiştir³⁸. Ancak bunun karşısında “... ticari hayatın planlı şekilde haberdar edilmesi ile ilgili tedbir alınmamıştır”³⁹. Kısaca, iptal başvurusunda bulunan ve senet elinden rızası dışında çıktığını iddia eden karşısında gerçek hak sahibi ve iyiniyetli üçüncü kişilerin hukuki durumu konusunda yeterli düzenleme yapılmamıştır.

Kıymetli evrakın iptalinin senedin teşhis fonksiyonunu ortadan kal-dıracağı Türk, İsviçre ve Alman hukuklarında ortak savunulan bir görüş-tür. Ancak Kanun’da açıkça yazmayan bu hususta uygulama farklı ol-maktadır. Çünkü kıymetli evrakın iptali çekişmesiz yargı işi olduğundan mahkemenin iptal kararının maddi anlamda kesin hüküm teşkil etmeye-ceği gerekçesiyle iptal kararına rağmen senet takibe konulabilmektedir. Benzer şekilde, henüz iptal kararı verilmeden ödemenin yasaklanması aşamasında da icra takibi yapılmasına yine rastlanmaktadır. Bir yargı kurumu tarafından ödemenin yasaklanmasına rağmen yine bir yargı kurumu tarafından ödeme emri gönderilmesi açık bir çelişkidir. Ancak bu husus, iptal kararından önceki aşamaya ilişkin olduğundan bu çalış-mada üzerinde fazla durulmamıştır. İptal kararına rağmen icra takibi yapılması da esasen benzer bir uygulamadır. Bu durumda biri iptal baş-vurusunda bulunan, diğeri iptal edilen senedin zilyedi olan iki farklı hak sahibi bulunabilir. Bunlardan hangisinin meşru hamil olduğu üzerinde durmaya esasen gerek yoktur. Çünkü senet iptal edildiğinden (senedin teşhis fonksiyonu kalmadığından) zilyedin (gerçek hamilin) söz konusu senede dayalı olarak icra takibi yapamaması gerekir. Tıpkı ödeme yasa-ğında olduğu gibi burada da bir çelişki bulunmaktadır.

İptal kararına rağmen senedin takibe konulması konusunda Yar-gıtay Hukuk Genel Kurulu’nun içtihadı önemlidir. Çünkü birden fazla alacaklı karşısındaki borçlunun durumu tartışma konusu yapılmakta

³⁸ Kıymetli evrakın iptalinin esas itibariyle senet elinden rızası dışında çıkan hamili korumak maksadıyla kabul edildiği şeklinde bk. Karayalçın (n 13) 352.

³⁹ Kınacıoğlu, Kıymetli Evrak Hukuku, 55.

ve bir çözüm getirilmeye çalışılmaktadır. İptal kararının icra takibine engel olmayacağı görüşüne katılmamakla birlikte bu içtihadta yer alan iptal kararının kaldırılması meselesi üzerinde durulmalıdır. Kanuni düzenlemesi olmamakla birlikte maddi hukuka göre hak sahibi olan gerçek hamilin bunda hukuki yararı bulunmaktadır. Ancak bunun takibin iptali (İİK m. 170/a) aşamasında değil daha önce yapılması gerekmektedir. Bununla birlikte kambiyo senetlerinde genellikle geçerli olan mücerretlik ilkesi bunun önündeki en büyük engeldir. Çünkü iptal kararına rağmen takibe konulan senedin iptal edilmiş olduğunu tespit etmek hiç kolay değildir. Gerçekten senet zilyedi, aleyhine olacak olan bu hususu dilekçesinde belirtmedikçe bunun anlaşılabilmesi pek mümkün değildir. Ancak bu hususta bazı gelişmeler olmuştur. Örneğin, çekte karekod ve seri numarası zorunlu hale gelmiştir (TTK m. 780 f. 1/g ve h). Söz konusu çek iptale konu olursa bunun senetten anlaşılabilmesi açısından bu yenilik önemlidir. İptal-den sonra meşru hamilin kim olduğu ile ilgili tereddüte mahal vermemek ve daha da önemlisi tahsilde tekerrür tehlikesini bertaraf etmek için daha başta, takip talebi aşamasında bu sorunu tespit etmek ve iptal kararının kaldırılmasını bu aşamada aramak sorunu çözmek açısından gereklidir.

YAZAR BEYANI	
Mali Destek/Teşekkür Beyanı	Bulunmamaktadır.
Yazarın Katkısı	Eserin tamamı yazar tarafından kaleme alınmıştır.
Çıkar Çatışması/Ortak Çıkar Beyanı	Yazar tarafından herhangi bir çıkar çatışması veya ortak çıkar beyan edilmemiştir.
Etik Kurul Onayı	Gerekmemektedir.
Yapay Zekâ Kullanımı	Bu çalışmada yabancı dil kaynakların Türkçeye çevrilmesi ve Türkçe metinlerin İngilizceye çevrilmesinde yapay zekâ (LLM, Chatbot, Çeviri uygulamaları, paraphrase uygulamaları) kullanılmıştır.

KAYNAKÇA

Aydın, Alihan. “Hakkında Ödemeden Men Kararı Verilen Çek İcra Takibine Konu Edilebilir Mi? -Yargıtay 12. HD’nin İçtihadının Eleştirisi”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 30/132 (2017), 147-164.

- Baumbach, Adolf und Hefermehl, Wolfgang und Casper, Matthias. Wechselgesetz Scheckgesetz (Recht des Zahlungsverkehrs mit AGB-Banken/Scheckbedingungen und einer Einführung in das Wertpapierrecht). München: C.H.Beck 2020.
- Bozkurt, Tamer. Kıymetli Evrak Hukuku. Ankara: Yetkin Yayınları, 2021.
- Bülow, Peter. Wechselgesetz Scheckgesetz (mit AGB-Sparkassen, AGB Banken, AGB Postbank und Scheckbedingungen Kommentar). München: C.H.Beck, 2013.
- Eryiğit, Harun. “Kambiyo Senetlerinde İptal Kararının İptali ve Sonuçları”, *Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 18/212 (2023): 129-173.
- Esenkar, Burhanettin. Çekin Ziyai Özellikle Çalınma Hali, Ankara: Adalet Yayınevi, 2007.
- Gültekin, Özkan. Kıymetli Evrakın Ziyai ve İptali. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2002.
- Hırş, Ernst, Ticaret Hukuku Dersleri. İsmail Akgün Matbaası, 1948.
- Honsell, Heinrich und Vogt, Nedim Peter und Watter, Rolf. Wertpapierrecht (Basler Kommentar). Basel: Helbing Lichtenbahn Verlag, 2012.
- Karayalçın, Yaşar. Ticaret Hukuku III (Ticari Senetler, Kambiyo Senetleri) (Ankara: Sevinç Matbaası 1970).
- Kınacıoğlu, Naci. Kıymetli Evrak Hukuku. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 1999.
- Kırca, İsmail ve Kendigelen, Abuzer. Kıymetli Evrak Hukuku (Genel Esaslar, Kambiyo Senetleri). İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- Kuru, Baki. İcra ve İflas Hukuku El Kitabı. Ankara: Adalet Yayınevi, 2013.
- Mersin, Bilge Utkan. Kambiyo Senetlerinin Zayi Olması ve İptali. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2025.
- Oskay, Mustafa ve Koçak, Coşkun ve Deynekli, Adnan ve Doğan, Ayhan. İİK Şerhi. Ankara: Turhan Kitabevi, 2007.
- Önder, Mustafa Öndül, Çekin İptali. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- Özekes, Muhammet (Pekcanitez, Hakan ve Atalay, Oğuz ve Sungurtekin Özkan, Meral). İcra ve İflas Hukuku. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018.
- Öztan, Fırat. Kıymetli Evrak Hukuku. Ankara: Turhan Kitabevi, 1997.
- Öztürk (Dirikkan), Hanife. Kıymetli Evrakın Ziyai ve İptali. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, 1990.
- Poroy, Reha ve Tekinalp, Ünal. Kıymetli Evrak Hukuku Esasları. İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2018.
- Pulaşlı, Hasan. Kıymetli Evrak Hukukunun Esasları. Ankara: Adalet Yayınevi, 2021.

- Seven, Vural ve Yılmaz, Gülşah. “Kambiyo Senetlerinin Zıyı Halinde İptal Talebi Nedeniyle Verilen Ödeme Yasağı Kararı İle İlgili Uygulamada Yaşanan Sorunlar”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 34/158 (2022): 257-286.
- Sezer, Ahmet. Kıymetli Evrakın Zayı Olması ve İptal Davası. Ankara: Adalet Yayınevi, 2007.
- Sönmez, Melih. “Kambiyo Senetlerinin Zıyı Nedeniyle Alınan İptal Kararı ve Bu Kararın Senet İle İlgisi Olan Taraflar Arasındaki İlişkilere Etkisi”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 34/159 (2022): 439-474.
- Uyar, Talih ve Uyar, Alper ve Uyar, Cüneyt. İcra Hukukunda Kambiyo Senetleri. Ankara: Bilge Yayınevi, 2013.
- Ülgen, Hüseyin ve Helvacı, Mehmet ve Kaya, Arslan ve Nomer Ertan, Nedret Füsün. Kıymetli Evrak Hukuku, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2021.
- Ünal, Ahmet Cemil. “Kıymetli Evrakın Zıyı ve İptali”, *Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 10/1 (2024): 25-44.

YARGI KARARLARI

1. Yargıtay 11. HD, 3148/10540, T. 04.06.2014 [İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2014 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018) 515].
2. Yargıtay 11. HD, E. 5674, K. 8724, T. 05.11.2001 (Poroy ve Tekinalp (n 6) 123, dn. 4’ten naklen).
3. İstanbul BAM 12. HD, E. 2022/2340, K. 2026/543, T. 26.03.2026 (<https://emsal.uyap.gov.tr/> Erişim Tarihi 25 Eylül 2026).
4. Yargıtay HGK, E. 2002/443, K. 2002/474, T. 05.06.2002, < www.lexpera.com.tr> Erişim Tarihi 01 Ocak 2026.
5. Yargıtay 11. HD, 3200/9241, T. 14.05.2014 [İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2014 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018) 485].
6. İstanbul BAM 12. HD, E. 2022/1054, K. 2025/809 (<https://emsal.uyap.gov.tr/> Erişim Tarihi 25 Eylül 2026).
7. Yargıtay 11. HD, 5623/12782, T. 03.07.2014 [İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2014 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018) 514].
8. Denizli BAM 4. HD, E. 2026/872, K. 2026/1234, T. 21.05.2026 (<https://emsal.uyap.gov.tr/> Erişim Tarihi 25 Eylül 2026).
9. Yargıtay 11. HD, E. 2016/11761, K. 2018/3544, T. 14.05.2018 [İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay Hukuk ve Ceza Dairelerinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2018 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019) 426].

10. Yargıtay 11. HD, E. 2016/13076, K. 2018/823, T. 07.02.2018 < <https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 07 Aralık 2025.
11. Yargıtay 11. HD, 2699/9228, T. 14.05.2014 [İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2014 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018) 516.
12. Yargıtay 11. HD, 13875/20283, T. 23.12.2014 [İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2014 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018) 508.
13. Yargıtay 11. HD, 2015-8776/3417, T. 28.03.2016 (İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2015-2016 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018) 529.
14. Yargıtay 12. HD, E. 2014/20532, K. 2014/27504, T. 17.11.2014 < <https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 29 Temmuz 2026.
15. Yargıtay 12. HD, 991/3908, T. 05.03.2007 [Mustafa Oskay, Coşkun Koçak, Adnan Deynekli ve Ayhan Doğan, İİK Şerhi (Ankara: Turhan Kitabevi, 2007), 4269.
16. Yargıtay 12. HD, 14752/18180, T. 03.10.2006 [Mustafa Oskay, Coşkun Koçak, Adnan Deynekli ve Ayhan Doğan, İİK Şerhi (Ankara: Turhan Kitabevi, 2007), 4312.
17. Yargıtay 11. HD, E. 2021/8888, K. 2023/3203, T. 23.05.2023 (< <https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 24 Eylül 2026).
18. Yargıtay 12. HD, E. 2022/10840, K. 2023/3348, T. 15.05.2023 (< <https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 24 Eylül 2026).
19. Yargıtay 11. HD, E. 2016/8376, K. 2016/7358, T. 19.09.2016 < <https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 29 Temmuz 2026.
20. Yargıtay 11.HD, 12603/18412, T. 26.11.2014 [İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2014 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018) 509-510].
21. Yargıtay 11. HD, 1980/8321, T. 16.06.2015 [İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2015-2016 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018) 536-537].
22. Yargıtay 11. HD, 2014-15389/1671, T. 11.02.2015 (İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2015-2016 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018) 548].
23. Yargıtay 11. HD, E. 2016/11761, K. 2018/3544, T. 14.05.2018 [İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay Hukuk ve Ceza Dairelerinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2018 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019) 426.
24. Yargıtay 11. HD, E. 2016/9290, K. 2018/2598, T. 11.04.2018 (İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay Hukuk ve Ceza Dairelerinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2018 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019) 429-430).

25. Yargıtay 11. HD, E. 2016/8417, K. 2018/1736, T. 07.03.2018 [İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay Hukuk ve Ceza Dairelerinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2018 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019) 431-432].
26. Yargıtay 11. HD, E. 2016/6180, K. 2018/397, T. 17.01.2018 (İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay Hukuk ve Ceza Dairelerinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2018 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019) 433-434].
27. Yargıtay 11. HD, 8403/14873, T. 30.09.2014 [İÜHF Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2014 (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018) 519-520].
28. İstanbul BAM 13. HD, E. 2023/981, K. 2026/158, T. 29.01.2026 (<https://emsal.uyap.gov.tr/> Erişim Tarihi 25 Eylül 2026).